

21
3 грудня — 270 років з дня народження Г. С. Сковороди

МУДРІСТЬ ПРОСВІТИТЕЛЯ

Благословенні ви, сліди,
не змиті вічності дощами,
Мандрівника Сковороди
з припорошеними саквами,
що до цілющої води
крокує занедбавши храми.
Максим РИЛЬСЬКИЙ.

Уже стало традицією на Україні щороку вшановувати пам'ять видатного українського поета і філософа Григорія Савича Сковороди.

І цього року я теж був свідком проведення чергового Сковородинівського літературно-мистецького свята на Харківщині, з якою, до речі, було пов'язане життя славетного українського просвітителя.

Коли при Покровському монастирі відкрився у XVIII столітті Харківський колегіум, то тут шість років викладав український поет і філософ Григорій Савич Сковорода. Від його лекцій віяло простором думки, духом новаторства. Це була енциклопедично освічена людина котра знала багато давніх і нових європейських мов, найвидатніших представників духовної культури античного світу.

За вільнодумство, протест проти свавілля церковних властей Сковороду тричі звільняли з посади викладача колегіуму.

У Харкові, під Лисою горою, жив у ті далекі роки славетний син України Г. С. Сковорода. Збереглася криниця з розлогою вербою — Чистоклітківська. Кажуть люди, що тій криниці понад двісті років і викопав її сам Григорій Савич.

Але мушу навести і сумні факти, пов'язані з ушануванням пам'яті славетного поета України Г. С. Сковороди у Харкові за ча-

сів застою — періоду брежнєвсько-сусловського правління. Ми були свідками акту вандалізму: у 1972 році за вказівкою якогось чинуші-бюрократа (інакше й не назвеш!) хутко розібрали хату, в якій свого часу мешкав славнозвісний поет і філософ Григорій Савич Сковорода.

Ще тоді, у застійний період, доктор філологічних наук Харківського держуніверситету А. М. Ніженець, викладач цього ж вузу М. Ф. Наконечний і автор цих рядків протестували проти такого свавілля, але чиновники не зважили на наш голос. І зробили свою ганебну справу!

В Українському фонді культури нашої країни мені повідомили такий факт, що кілька років тому харківські чинуші підняли руку на пам'ятну стелу, котра засвідчувала, що Григорій Савич Сковорода викладав у Харківському колегіумі...

В Харків уже завезений пам'ятник Г. С. Сковороді. І його придбали на пожертвування відомих діячів культури, народних депутатів, робітників, селян, інтелігенції та пенсіонерів України. Зараз продовжується збір коштів на благоустрій пам'ятних місць на Харківщині, з якими пов'язане ім'я Г. С. Сковороди. Мушу сказати, що лише архієпископ Харківський і Богодухівський Іриней виділив 5 тисяч карбованців.

Отже, шановні мешканці Лохвицького району, нагадаю вам номер банківського рахунку, на який можна перерахувати кошти: 702902 ХОДАК МФО 351016 Укрсоцбанк міста Харкова.

Увічнимо пам'ять славетного сина неньки-України Г. С. Сковороди.

Віктор ГОРОВИЙ,
філолог.

Філія р-5861 - 2008